

Opiskeluhoito arjen turvallisuutta edistämässä

Riina Kontro
20.9.2023

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Opiskeluhoolto

- Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan
 - hyvän oppimisen
 - hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä
 - sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä
 - sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

- Opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Näitä palveluja ovat:
 1. koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin palvelut
 2. opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut
 3. monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto
- Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

- Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona.
- Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria, joka edistää oppilaiden ja opiskelijoiden
 - oppimista
 - terveyttä ja hyvinvointia
 - sosiaalista vastuullisuutta
 - vuorovaikutusta
 - osallisuutta
 - ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Hyvinvointityö kuuluu kaikille

- Kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.
- Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.
- Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteutetaan opiskeluhuoltosuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhuoltoryhmän tehtäviä

- Opiskeluhuoltoa koskevan tiedon kokoaminen eri lähteistä
- Rakenteiden ja toimintatapojen luominen yhteisölliselle ja ennaltaehkäisevälle työlle
- Opiskeluhuoltoryhmän omien toimintatapojen kehittäminen ja arviointi
- Osallisuudesta huolehtiminen
- Opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelu
- Opiskeluhuollosta tiedottaminen
- Yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön seuranta ja arviointi

Kouluterveyskysely tietolähteenä

Esimerkkejä kyselyssä kartoitettavista asioista:

- Opettajalta saatu välittävä ja oikeuden mukainen kohtelu
- Mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa koulussa mieltä painavista asioista
- Ongelmia oppimisyhteisön ilmapiirissä
- Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua
- Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä
- Tuntee itsensä yksinäiseksi
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa
- Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana
- Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysisistä väkivaltaa vuoden aikana
- Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi
- Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa

Opetushallitus: Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -opas

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kiusaamisen_vastainen_työ_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

Opetushallitus ohjeistaa

Tunnista ja puutu kiusaamiseen ja väkivaltaan sekä syrjintään ja häirintään

- Tunnetko vastuusi -video
- Ohjeet varhaiskasvatuksen johtajalle kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttumiseen ja tapausten seurantaan
- Ohjeet esi- ja perusopetuksen rehtorille kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttumiseen ja tapausten seurantaan
- Ohjeet ammatillisen ja lukiokoulutuksen rehtorille ja johtajalle kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttumiseen ja tapausten seurantaan
- Vuorovaikutus ja väkivallan ehkäisy- video
- Podcast: Lapselle yksinäisyys voi olla tuhoisaa
- Kiusaamiseen puuttumisen keinot -video
- Mitä voin tehdä ja mistä haen apua, kun minua kiusataan -video

Opetushallitus: Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

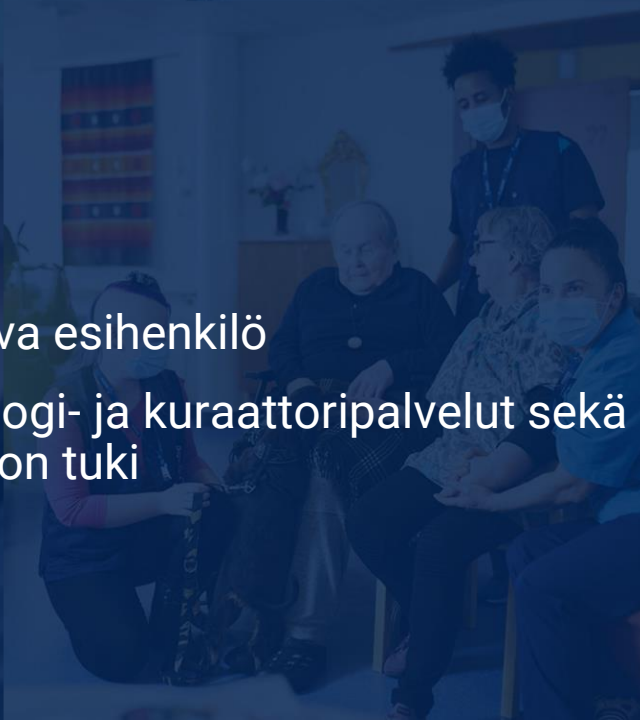
- https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/opa_s_seksuaalisen_hairinnan_ennaltaehkaisemiseksi_ja_si_ihen_puuttumiseksi_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

Opetushallitus: Ehkäisevä päihdetyö yhteisöllisessä opiskeluhuollossa

- Ehkäisevä päihdetyö on osa opiskeluhuollon kokonaisuutta, jolla edistetään sekä yhteisöllistä että yksilöllistä hyvinvointia ja varmistetaan oppimisympäristön terveellisyys ja turvallisuus.
- Opiskeluhuoltosuunnitelmassa huomioidaan tupakka- ja nikotiinituotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen sekä tuen ja avun piiriin ohjaaminen tilanteissa, joissa nuori käyttää tai epäillään että nuori käyttää oppilaitoksen tiloissa päihteitä, tupakka- ja nikotiinituotteita tai pelaa rahapelejä kouluajalla.
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ehkaiseva-paihde-tyo-yhteisollisessa-opiskeluhuollossa>

Lähteet

- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki
 - <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131287>
- THL: Opiskeluhoolto
 - <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoolto>
- Opetushallitus: Opiskeluhoolto
 - <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/opiskeluhoolto>

Riina Kontro, koordinoiva esihenkilö

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulun ja opiskeluhuollon tuki

Perhekeskuspalvelut

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue